

Комсомольський секретар групи

КОМСОМОЛЬСЬКЕ бюро — серце групи. Воно повинно бути турботливим і чуйним. У спільних справах і навчанні, в гарячих суперечках створюється колектив. В хорошому, справжньому колективі достойну відсіч зустріне всякий прояв егоїзму, індивідуалізму, необґрунтованого скептицизму, прояви безпринципності та недобросовісності. Ось центром, ядром такого колективу і повинно стати працездатне комсомольське бюро. Але успіх роботи бюро багато в чому залежить від секретаря, від вожака.

Комсорг групи... Це важливе, почесне комсомольське доручення і висока честь. По-комсомольському принциповий, вимогливий до себе і товаришів, чуйний, ініціативний — такою повинна бути характеристика кожного комсорга. Його обов'язок — знайти цікаве доручення для комсомольця, втягнути всю групу в громадську роботу, завжди бути в центрі життя групи, ніколи не забуваючи, що і він несе відповідальність за виховання молодого покоління країни в комуністичному дусі.

У нашій комсомольській організації немало хороших ватажків-комсомольців, про яких із заслуженою повагою відгукуються товариші. І більшість з них, як наприклад, секретар комсомольського бюро 4-го курсу біологічного факультету Р. Большакова, уміє організувати роботу, спираючись на сили всього колективу.

Але є й інші. Наприклад, комсорг 35 групи фізико-математичного факультету Ковтун була на непоганому рахунку. Але якось вона захворіла, і робота в групі зовсім припинилася. Навіть комсомольські внески деякий час не збиралися. Гріш ціна такому комсомольському активісту, який намагається все робити сам, не вміє притягти до роботи комсомольців-активістів.

Звичайно, не всі секретарі первинних комсомольських організацій вміють працювати. Їх треба навчати, своєчасно підказувати і пропонувати хороші, вивірені форми комсомольської роботи, особливо на молодших курсах. На жаль, цьому важливому питанню в університеті приділяють ще дуже мало уваги. По суті ні факультетські комсомольські бюро, ні комітет комсомолу серйозно цим не займаються. Не налагоджено у нас і обмін досвідом групових комсоргів не тільки на активах, але й у стінній пресі.

Ось не помилилися другокурсники російського відділення філологічного факультету, обравши своїм секретарем Л. Ємельянову. Чутлива, життєрадісна, вона могла б стати зразковим комсоргом.

Але їй потрібна допомога старших товаришів, їй потрібна порада, як залучити до активнішої роботи своїх співкурсників, як організувати свою діяльність так, щоб вона спиралася на повсякденну підтримку всієї групи. Але поряд таких вона не одержала, ніхто їй не допоміг, а комсомольці спокійно спостерігають, як самотньо бореться проти нудьги, проти безініціативності на курсі їх комсорг.

Виховувати з себе комуністів у праці, в навчанні, у громадській роботі закликав молодь на III з'їзді комсомолу Володимир Ілліч Ленін. І коли на чолі з секретарем добре працює комсомольське бюро, в роботу залучена основна частина комсомольців курсу, немає формалізму, тоді цій меті служить і робота в колгоспі, і учбові семінари, і екскурсії на заводи та музеї, і зустрічі з старими більшовиками.

Комсорг повинен нести відповідальність за моральне обличчя своїх комсомольців, студентів свого курсу. Терпить четвертий курс історичного факультету ледаря, прогульника Сургая, невістачило мужності у третьокурсників геологічного факультету, щоб одразу засудити далеко не комсомольський вчинок Б. Ворошилова; не відзначаються високою принциповістю комсомольці однієї з груп V курсу фізмату, які намагалися уберегти від заслуженого покарання свого співкурсника Соломка. І за все це у відповіді комсорг, секретар первинної комсомольської організації.

Комсорг групи займає провідну роль в організації успішного навчання. І там, де робота всієї організації спрямована на виконання кожним комсомольцем свого основного обов'язку, там і результати хороші. Приклад — успіх другого курсу історичного факультету, де комсорг Р. Михеев, правильно організувавши роботу товаришів, зумівши своєчасно подати допомогу тим, хто її справді потребує, досяг високої академічної успішності. Але ось досвід т. Михеева до відома комсоргів не лише інших факультетів, але навіть історичного, не доведений.

Зараз в усіх комсомольських групах вивчаються рішення VII Пленуму ЦК ВЛКСМ. Там вказані конкретні шляхи боротьби за поліпшення комсомольської роботи. Виконуючи постанови Пленуму, комітет комсомолу університету прийняв рішення про масову участь комсомольців у трудовому житті нашої країни. Відмінними успіхами в навчанні і труді повинні зустріти комсомольці університету славну річницю Жовтневої революції. І хай тут у перших шеренгах ідуть комсомольські ва- тажки груп.

СТУДКОМ РОЗБЕРЕТЬСЯ

Фото О. КУЗІНА.

У 88-й кімнаті гуртожитку на площі ім. Дзержинського хлопці живуть недружно. Це заважає їх нормальному навчанню та відпочинку. Студентський комітет безумовно розбереться в причинах розладу і ліквідує їх.

СУБОТНІЙ КЛУБ

Ідея створення клубу, який би міг забезпечити культурний і цікавий відпочинок, з'явилася у студентів 4-го курсу геологічного факультету.

Через декілька днів був організований перший вечір, присвя-

Чайковського. Після цікавої і змістовної доповіді студента Ю. Остапенка, яка супроводжувалася музичними ілюстраціями в грампластинках, до послуг студентів були хороші танцювальні мелодії, настільний теніс, шахи,

Студенти гаряче підтримали наше починання. Клуб вже організував декілька вечорів, які пройшли з великим успіхом. На жаль, ми ще не одержуємо допомоги з боку комсомольського і партійного бюро факультету.

В. ЧУНІХІН,
студент 4-го курсу

Е. ФЛІНИЦЬКИЙ.

Харківський УНІВЕРСИТЕТ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 12 (886)

Субота, 6 квітня 1957 р.

Ціна 20 коп.

ДО 40-РІЧЧЯ ВЕЛИКОГО ЖОВТНЯ

Тепло зустріли студенти геологічного старого більшовика Євгена Івановича Проценка, який прийшов до них у гості. З великим інтересом слухали вони розповідь про жовтневі дні 1917 року в Харкові, про створення перших харківських загонів Червоної гвардії.

Виставка репродукцій живопису та графіки

В Центральній науковій бібліотеці університету організована виставка, присвячена 40-річчю радянського живопису та графіки. Тут представлено біля 100 експонатів. Це матеріали про роботу Всесоюзного з'їзду художників, твори з загальних питань теорії та історії радянського живопису і графіки, монографії про майстрів живопису, а також репродукції з картин.

Серед виставлених робіт — репродукції з картин Бродського «В. І. Ленін у Смольному», Васильєва «В. І. Ленін», Герасимова «Ленін на трибуні», Серова «Ходоки у В. І. Леніна», Циплакова «Ленін», колективну художників «Виступ В. І. Леніна на III з'їзді комсомолу».

Багато репродукцій з картин присвячено темі громадянської війни: Соколова-Скаля «Штурм Зимового палацу», Осенева «Перше слово радянської влади», Савицького «Перші дні Жовтня», Юона «Взяття Кремля у 1917 році», Іогансона «Допит комуністів», Грекова «Тачанка», «Трубаці Першої Кінної армії».

Велика Вітчизняна війна представлена в роботах художників Модорова «В партизанському штабі», Пузіркова «Чорноморці», Непринцева «Василь Тьоркін», Пластова «Німець пролетів».

Герасимова «Мати партизана», Лактіонова «Лист з фронту» та ін.

Значний інтерес викликає розділ виставки, в якому подані групові портрети.

Широко представлені репродукції з картин на виробничі теми. Це роботи художників Осенева «Майбутні шляховики», Сателя «Комсомольці — будівники Москви», Меліхова «Новатори», Меркулова «Силова станція в Арктиці».

Серед робіт на тему життя і праці колгоспників — репродукції з картин Фаттахова «Хліба дозріли», Яблонської «Хліб», Шурпіна «Трудові ночі», Мильникова «На мирних ланах». Довго затримуються глядачі перед пейзажами художників Бродського, Юона, Герасимова, Грицяя, Шовкуненка, Мешкова та інших.

Радянська графіка представлена літографіями художника Ватагіна «Індія», оригінальними оформленнями харківських художників (їх подарунок Харківському університету до його 150-річчя). Тут також подані ілюстрації до творів класиків Вітчизняної літератури та радянських письменників. Серед них роботи Жукова — ілюстрації до «Повісті про справжню людину», художників Кукриників до оповідань Чехова та «Шинелі» Гоголя, Герасимова до повісті «Тарас Бульба» та ін.

О. АЛЕКСАНДРОВИЧ.

Це твій почесний обов'язок, комсомолец!

сукні чи костюма, що його загублено або забули купити, що він на іншому костюмі та ін.

Вже час відродити славні традиції комсомольського значка, особливо зараз, коли ми чекаємо на Московський фестиваль десятки тисяч найкращої молоді з усіх країн світу. На групових комсомольських зборах необхідно поставити питання рішуче: комсомолец, якщо тобі незручно носити комсомольський значок, можливо, тобі так само заважає і комсомольський квиток? Адже, коли ти не носиш комсомольського значка, ти нехтуєш одним з найпочесніших обов'язків комсомольця. Треба

поважати наш комсомольський значок — емблему єдності комсомольців.

Справа честі кожної первинної організації добитися того, щоб усі її члени носили значок члена ВЛКСМ. Щоб, побачивши його на грудях юнака чи дівчини, кожен знав: це представник найбільш свідомої, дисциплінованої і культурної частини молодого покоління. Він завжди допоможе і ніколи не підведе, бо він — комсомолец!

І хочеться внести пропозицію: нехай торговельні організації знімуть комсомольські значки з продажу. Щоб знов тільки в райкомі комсомолец мав честь разом з квитком одержати нагрудний значок.

Партбюро і наукова робота

Визначною подією в житті всього наукового колективу є історичні рішення XX з'їзду КПРС. Подолання культу особи сприяло поштовху науковій роботі і кафедр філологічного факультету. В цьому відношенні характерним є такий факт. Один із чергових томів Учених записок факультету пролежав в редакційному портфелі більше 4-х років і піддавався безконечному редагуванню і всіляким «апробаціям». І тільки у минулому році він був виданий і явився, безумовно, вкладом у філологічну науку. Наступний том, присвячений творчості Івана Франка, був підготовлений і виданий вже менше, ніж за один рік.

Питанням наукової роботи на філологічному факультеті зараз приділяється багато уваги. Жодна із написаних робіт не залишається поза обговоренням членів кафедр. Звичайно обговорення приймає характер дискусії, в ході якої ставляться нові питання, даються практичні поради. Таким, наприклад, було обговорення глави з дисертації т. Мосенцева.

Партійне бюро почало практикувати вислуховання звітих доповідей окремих комуністів про їх наукову роботу. Звіти товаришів Балаки і Бояновича, які нещодавно були заслухані бюро, викликали поштовх до обміну думками.

Бюро планує також обговорення роботи однієї з кафедр за минуле п'ятиріччя. Це дасть можливість зробити висновки про плідність дослідницьких зусиль кафедр в цілому про результати і якість наукової продукції окремих її членів, про перспективи їх творчого зростання. Це необхідно в зв'язку з тим, що серед членів деяких кафедр є товариші, які щорічно планують свою наукову роботу, але систематично не виконують планів. Все це безумовно сприяє підвищенню почуття партійної відповідальності за якість наукової роботи, яку комуніст повинен розглядати як одну із важливих дільниць будівництва соціалістичної культури.

Великим недоліком у науковій роботі факультету була також байдужість до опублікування своїх досліджень. До цього часу все ще не обговорені томи Учених записок, а також книги, які належать членам факультетського колективу. Партійне бюро разом з профбюро вирішило провести в найближчі дні широке обговорення двох томів Учених записок, які видані в 1956 році. Для того, щоб чергові томи записок, які зараз готуються до друку, своєчасно здавались у видавництво, партійне бюро систематично заслухує інформації редакційної колегії. Такі інформа-

ції дозволяють своєчасно знаходити не тільки організаційні неполадки, а й недоліки в самому змісті статей.

Успішна наукова діяльність у вищому навчальному закладі неможлива без складної і кропіткої роботи по вихованню дослідницьких навиків у студентів. Партбюро, зрозумівши важливість цієї дільниці, поставило на початку навчального року перед завідувачами кафедр питання про рішучу перебудову роботи студентських наукових гуртків. До цього часу завідувачі кафедр ухилились від безпосереднього керівництва гуртками, не відчували ніякої відповідальності за їх роботу. Не можна було визнати серйозною і таку форму керівництва, коли одній особі доводилося керувати гуртком взагалі і консультувати всіх членів гуртка. Все це привело до того, що робота наукових гуртків на факультеті полягала тільки в обговоренні дипломних робіт п'ятикурсників. Партбюро, кафедри відмовились від такого порочного методу. Тепер гуртками керують завідувачі кафедр, консультують студентів усі члени кафедри.

Питання організації наукової роботи на філологічному факультеті мають свою специфіку. Відомо, що плідність зусиль дослідника в галузі історії літератури і лінгвістики, багато залежить від того, скільки часу він може приділяти роботі у великих книгозбірках і архівних закладах. Відомо також, що філолог працює сам, йому ніхто не допомагає, — в нього немає ні лаборантів, як це має місце на природознавчих факультетах, ні аспірантів, ні «співробітників». Ось чому партбюро визнало за необхідне обговорити на одному з своїх засідань питання найбільш раціональної організації праці наукових робітників факультету. Таке обговорення допоможе в свою чергу завідувачам кафедр і декану правильно розставити кадри і розподілити навчально-методичні і наукові доручення. В світлі постанови уряду про заходи поліпшення науково-дослідницької роботи у вищих навчальних закладах зрівняльний підхід до розподілу «навантажень» вже не може бути виправданим.

Ми сподіваємось, що досвід партбюро, який полягає у врахуванні факультетської специфіки, матиме свої позитивні результати.

М. ГУЩИН,

професор філологічного ф-ту.

ВИСТАВКА РУКОДІЛЛЯ

Вірно робить студентський комітет гуртожитку по вул. Артема, який періодично ор-

ля. Великим успіхом користувалась остання з них, недавно демонстрована в гур-

СТУДЕНТИ 3-ї групи, III курсу історичного фа-

культету склали зимові іспити досить добре. 5 чоловік (Самухіна Л., М'ясникова Н., Ярошенко Н. та інші) закінчили сесію з відмінними оцінками. 17 чоловік одержали «добре» і «відмінно», причому багато з них одержали тільки по одній «четвірці», і лише три студенти одержали на іспиті по одній задовільній оцінці. Результати, можна сказати, не погані.

В наступному навчальному році ми будемо спостерігати такі явища: комсорг і профорг групи, звітуючи за свою роботу, обов'язково відмітять, що в першому семестрі 1956—57 навчального року вони попрацювали непогано, про це, мовляв, говорять результати зимової сесії.

На жаль, це не зовсім так. Те, що група склала екзамени добре (між іншим відзначимо, що раніше наша

Комсорг повинен цим займатись!

група мала значно кращі успіхи), не є заслугою ні комсорга, ні профорга групи.

Досить сказати, що в минулому семестрі в групі були проведені лише одні комсомольсько-профспілкові збори з питань підготовки до сесії, які тривали менше... півгодини і, безумовно, не принесли багато користі. Дехто, прочитавши це, скаже, «що збори? Працювати треба повсякденно, а збори — не обов'язкові».

Навіть тоді, коли ми на мить погодимось з цим, у нашій групі картина не провітліє, бо ні комсорг т. Ульященко, ні профорг т. Морощкіна не займаються питаннями успішності і відвідування студентами лекцій.

Староста групи тов. Ніколаєнко в цілому добре виконує свої обов'язки. Він завжди в курсі справ групи,

турбується за стан успішності, знає, чому не прийшов на лекцію той чи інший студент, впливає на прогульників. І дуже дивно, що комсорг і профорг байдужі як до всього, що відбувається в групі, так і до старань старости. Дивно і те, що комсомольські активісти, як наприклад, член комсомольського бюро курсу Н. М'ясникова, не лише не допомагають комсоргу вести боротьбу за високу успішність, але навіть не помічають того, що така боротьба по суті не ведеться.

Якщо староста, комсорг і профорг будуть працювати у тісному контакті, в наступній сесії наша група не матиме жодної «трійки».

В. ТОКМАНЬ.

студент 3-го курсу історичного факультету.

Такі збори довго не забудуться

В. Ф. Сутулін: «Де ж ваш комсомольський вогник, ваша комсомольська ініціатива?»

Збори були бурхливими. Гаряче, від усього серця говорили студенти Ємельяненко, який вніс багато цікавих пропозицій по організації курсової самодіяльності; Троян, який закликав активно боротися з найменшими проявами індивідуалізму в комсомольцях. Про те, щоб всі комсомольці приймали активну участь в житті своєї організації, щоб кожний комсомолец ніс відповідальність за неї, добре і правильно говорив тов. Рябинін.

Збори закінчилися пізно. І, мабуть, довго не забудеться багато з того, що було сказано про високу честь бути радянським студентом, про велику дорогу молодого

радянського спеціаліста. Рішення було прийняте ділове: налагодити тісний зв'язок з підшефним заводом, обмінюватись досвідом комсомольської роботи з політехнічним інститутом, регулярно заслухувати звіти комсомольців про роботу, яку вони виконують.

В. КОМАРЕНКО,

студент I курсу фізико-математичного ф-ту.

АВТОМОТОГУРТОК

Недавно в університеті почав роботу автомотогурток. Він уже користується великою популярністю. Навчальна програма для учасників розрахована на 7 місяців. В гуртку пройшли перші заняття, на яких гуртківці з великим інтересом слухали розповідь викладача тов. Вишневецького.

В. СТРАЖНИКОВА,

студентка філологічного ф-ту, член гуртка.

КОРОТКО

АКТИВНО пройшли в університетському видавництві комсомольські збори, присвячені вивченню та обговоренню рішень VII Пленуму ЦК ВЛКСМ.

З інформацією виступила секретар комсомольської організації О. Третьякова.

НА хімічному факультеті вийшов черговий номер стіннівки «Фільтр», у якій вміщена потрібна і злободенна стаття «Про культуру роботи в лабораторіях»; звіт з факультетських партійних зборів, присвячених ідейно-політичному вихованню студентів. Є і відділ сатири. Ціна в газеті рубрика «Слідами наших виступів».

КОМАНДА радіофізичного факультету зайняла перше місце в університеті у воєнізованому кросі. Цій події присвячено спеціальний випуск стіннівки — фоторепортаж, в якому цікаво розповідається і про підготовку до змагань, і про дружну, зразкову поведінку учасників коман-

Бібліографічні семінари для аспірантів

Минулого року Центральною науковою бібліотекою почала практикувати бібліографічні семінари для аспірантів університету. Мета таких занять — дати навиків бібліографічних розшукувань, ознайомити з бібліографічними джерелами з тієї чи іншої дисципліни.

За останній час було проведено два таких семінари: з аспірантами кафедри історії КПРС і аспірантами філологічного факультету. Кожний був розрахований на 4 години.

Аспіранти кафедри марксизму-ленінізму були ознайомлені з найголовнішими бібліографіями творів основоположників марксизму-ленінізму і громадсько-політичної літератури. Крім того, було проведено заняття про-

ваних творів в СРСР і на Україні.

Аспіранти філологи ознайомились з головними бібліографічними джерелами як дореволюційними, так і радянськими з літературознавства, художньої літератури і мовознавства. Особлива увага була приділена дуже важливому для аспірантів питанню — бібліографічному оформленню наукової праці.

Після лекцій слухачі виконали практичні завдання, використовуючи для цього відповідні бібліографічні покажчики.

Заняття проводились регулярно при активній участі всіх слухачів семінару. Центральна наукова бібліотека планує провести такі семінари і з аспірантами інших

В ЖИТТІ ЗАВЖДИ Є МІСЦЕ ПОДВИГАМ

ЛЮДИНА РАДЯНСЬКА

Білоруська Радянська республіка. Один із стендів Полоцького краєзнавчого музею присвячений героїчній участі Великої Вітчизняної війни — Зінаїді Михайлівні Туснолобовій. У зібраних в музеї матеріалах розповідається про велике і славне життя радянської жінки.

зеляжі літака т. Андреева, їх несли на захід в своїх серцях тисячі і тисячі радянських воїнів-визволителів.

Зараз Зінаїда Туснолобова живе в м. Полоцьку разом з чоловіком і сином. Лікарі зробили все, щоб повернути її до життя. Вона навчилася

ходити на протезах і навіть пише листи при допомозі спеціальної манжетки з ручкою. Зінаїда Михайлівна — великий друг дітей. Її ім'ям названі піонерські дружини школи № 9 і однієї з шкіл в м. Сочі. Вона одержує багато листів з усіх кутків Радянського Союзу. Часто її можна бачити на піонерських і робітничих зборах, де вона виступає з розповідями про героїчні подвиги воїнів Радянської Армії в період Великої Вітчизняної війни.

На знімку: піонери прийшли в гості до Зінаїди Михайлівни Туснолобової.

Фото ЛУПЕЙКА.

Фотохроніка ТАРС

У мартенівському цеху Кіровського заводу (Ленінград) Самовідданість металурга

відбувалось розливання сталі. Майстер А. Соколов дав команду, і ківш, наповнений доверху розплавленим металом, повільно почав просуватися до розливної канами. Але крановщик не розраховував, ківш зачепив перекриття, і від цього поштовху відкрився стопор. Сталь линула на підлогу.

Ніхто не відважився наблизитись до палаючого жаром металу, від якого в усі боки розлітались іскри. І ось біля кінця ковша з'явилась людина. Це був бригадир розливників Г. Гуляев. Прикривши обличчя, він намагався дотягнутись до стопорної ручки, але не зміг. Одяг на ньому почав димитись. Схопивши крюк, він знову від-

біг і на цей раз зумів зачепити стопор.

І. Гуляев запобіг аварії, врятував біля 70 тонн сталі. Незважаючи на опік руки, бригадир після перев'язки продовжував нести трудову вахту.

Газета «Ленинское знамя».

Подвиг сільського лікаря

Це було в 1941 році. Комісія по розподілу випускників Єреванського медичного інституту задовольнила прохання Миколи Насиб'яна, направила його на роботу в рідне село Кохби. Але там він працював недовго. Почалась війна, і молодий лікар пішов на фронт.

Насиб'ян повернувся в село тільки після Великої Вітчизняної війни. Він енергійно проводив лікувальну практику і став активним поборником культури на селі. Багато сил приклав він у справі озеленення села. За його ініціативою був споруджений водопровід, створений колгоспний санаторій, відкрита нова лікарня.

Успішно склавши кандидатський мінімум, лікар готувався до захисту дисертації. Але перед днем захисту захворів.

Одного разу опівночі в двері його будинку постукали. З далекого села прийшли прохати медичної допомоги. Насиб'ян жодного разу нікому не відмовляв у допомозі. Ніч була непогожою, але лікар підвівся з ліжка і пішов до хворого. Колгоспника було врятовано, але сили лишилися Насиб'яна. Він помер при виконанні службових обов'язків.

Лікарні села Кохби присвоєно ім'я сільського лікаря Миколи Насиб'яна.

Газета «Правда».

Сміливий вчинок

Учень першого класу середньої залізничної школи № 8 Віктор Цикало повертався після занять додому. Шлях його проходив через станційний парк. Перш ніж перейти рейки, хлопчик обдивився: з одного боку йшов маневровий паровоз. Віктор зупинився на переїзді, але не помітив, що з протилежного боку мчить гоарний поїзд.

Відстань між поїздами і хлопчиком катастрофічно зменшувалась. Ще кілька секунд і хлопчик опиниться під колесами локомотиву.

Це помітив Владислав Крижов, який був недалеко. Ризикуючи життям, він кинувся рятувати дитину. Відважний залізничник стрибнув на рельси, з силою штовхнув хлопчика в кювет.

Поїзд промчав. Під колесами паровозу лишилась лише шапка, яка злетіла з голови відважного залізничника в момент його стрибка. Життя дитини було врятовано.

Він врятував дітей

Школярка Іра Смагіна і шеф-стирчий Владислав Фролов гралися на льоду річки. Недалеко була ополонка. Раптом хлопчик потрапив у воду. Іра намагалась його врятувати, але і сама опинилась в ополонці. Вона кликала на допомогу.

Голос дівчинки почув старший сержант Шевинський. Він кинувся у крижану воду і врятував дітей.

Старший сержант простудився, декілька днів знаходився у важкому стані. Захворіли і діти. Але вони швидко одужали і, відвідуючи хворого сержанта, гаряче дякували йому за допомогу.

Газета «Ленинское знамя».

Крізь пургу

Пурга розігралась раптово. В цей час тракторист зернорадгоспу імені Калініна Олексій Радкевич вів машину з прицепами, навантаженими продуктами для лісозаготівників. У сніговому вихорі не видно було ні дороги, ні орієнтирів. «Що робити? Не повертатися ж назад, — роздумував тракторист. — Адже у товаришів, які працюють у лісі, вже мало продуктів, а хто знає, коли стихне хуртовина».

Три доби крізь пургу пробивався тракторний поїзд Олексія Радкевича до лісових ділянок. Бригада лісозаготівників своєчасно одержала продукти і запасний інструмент.

16-річним хлопцем прийшов Олексій Радкевич на цілину Східного Казахстану. Він швидко освоївся у новому краї, змужнів і ще більше полюбив свою професію тракториста.

Газета «Советский патриот».

Вона одержує тисячі листів

Це трапилося вночі. Була велика злива, з гір линули потоки води. Річка Афіс вийшла з берегів, затопила найближчі будівлі колгоспу. Люди спали, не підозріваючи про небезпеку.

Тривожний стук у віконну раму розбудив 17-річну колгоспницю Людмилу Свободу. Зовсім близько плескались хвилі. Це дуже здивувало дівчину. Вона швидко одяглась і вибігла з хати. Надворі було холодно, в обличчя хльоскав дощ, все навкруги потонуло в п'ятмі. Здалека доносились перелякані іржання. «Коні!» — зразу все зрозуміла Людмила. — Вони ж замкнуті там, в стайні, на другому березі...». І, не роздумуючи, побігла до води, ступила в неї, зупинилась, відчувши, як обпекло ноги крижаною водою, впала, збита поштовхом хвилі, і попливла, не в силах перебороти течію. За кілька хвилин її прибило до берега. «Так у мене нічого не вийде, — подумала дівчина, — треба піднятися вище, бо пронесе повз стайню».

Бігцем — час не жде! Людмила повернувшись додому, скинула мокру сукню, взяла гострий ніж і через хвилину знов кинулась у воду. Вона пливла, а холод судорогою зводив руки і ноги. Чи є кінець цим ревучим, оскаженим

Але ось показалася стайня. З трудом вдалось відчинити ворота. Коні, які стояли у воді, билась на прив'язі. Дівчина відв'язала одного, потім другого і почала пробиратися з ними до виходу. Побачивши це, останні з переляку намагались порвати прив'язі, але тільки дужче затигували вузли. Ось тут і став у пригоді ніж. Звільнені тварини кинулись прямо вперед, туди, де була найсильніша течія. «Занесє!» — промайнуло в голові Людмили. Вона схопила одного коня за недоузок. Перелякана тварина вчинила опір, її з трудом вдалось вивести на бугор. Слідом за нею повернули всі коні.

На березі хтось бережно загорнув дівчину в теплий одяг, чиясь рука піднесла до посинілих губ пляшку вина. Але все це відбувалось наче уві сні, і важко згадати, як це було.

Кубанський колгосп «Шлях Ілліча» вшанував свою героїню. Їй було вручено премію — дві тисячі карбованців. Ім'я Людмили Свободи було занесено до Книги пошани. Про подвиг розповіли газети. Президія Верховної Ради СРСР нагородила відважну колгоспницю медалю «За трудову відзнаку».

Журнал «Советский Союз».

Запобіг аварію поїзда

Ніч. Монотонно стукотять на стиках рельси важкого поїзду. Пильно вдивляється в темряву вартовий Куцеров.

Все наче у порядку. Але раптом платформа, що йшла попереду, підозріло хитнулася. Це насторожило солдата. «Може, примарилось», промайнуло в голові. Воїн придивився і, незважаючи на різкий зустрічний вітер, продовжував до болю в очах слідкувати за «поведінкою» платформи. Качка посилювалась. Не можна губити жодної секунди, треба негайно зупинити ешелон. Але як? Вартовий находився на площадці, де не було стопкрану.

Ризикуючи зірватись під колеса, воїн досяг тормозної магістралі і великим зусиллям роз'єднав її.

Поїзд різко загальмував, зупинився. До вартового негайно підбіг начальник караулу з солдатами. Рядовий Куцеров доповів про те, що трапилось. І коли всі поба-

чили, що остов платформи тріснув і прогнувся під вагою вантажу, кожний зрозумів, яка небезпека загрожувала поїзду.

Швидко прибула аварійна команда. Платформа була розвантажена, корпус зварений. Через деякий час ешелон продовжував свій шлях.

Газета «Ленинское знамя».

Справжня дружба

Владивосток. Електрик теплоходу «Витязь» Олексій Ванага одержав внаслідок нещасного випадку сильні опіки. Лікарі самовіддано боролись за життя хворого, і коли вони досягли перших успіхів, треба було зробити хворому пересадку шкіри, без чого процес оздоровлення тканини зволікався на тривалий строк. Рідні не могли допомогти Олексієві, бо їх кров не підходила по групі. На допомогу товаришеві прийшов колектив теплоходу. Біля половини екіпажу «Витязя» побували у лікарні на перевірці крові. Із їх числа лікарі обрали п'ятьох. Першим згодився на операцію начальник радіостанції Г. Т. Глазачов. Його змінив комсомолець-моторист Пилип Каштальян. На операційному столі він лежав у день свого народження.

Під час першої семигодинної операції хірурги Г. І. Мапак і М. М. П'янова пересадили Олексію і шкіру моториста Станіслава Івченка. Живою тканиною були закриті груди, руки, плечі і шия Олексія Ванаги. При наступній пересадці шкіра була взята у матроса Альбіна Одинцова і моториста Євгена Павлюченка.

П'ять моряків віддали для пересадки 3,5 тисячі квадратних сантиметрів шкіри, яка добре прижилась. Зараз товариші повернулись на своє експедиційне судно і приступили до виконання службових обов'язків. Вони одержують багато листів з різних міст країни від трудящих, які дізналися про їх благородний вчинок.

На знімку: моряки з експедиційного судна «Витязь», які дали шкіру для пересадки товаришеві, розбирають чергову пошту. Зліва направо — А. Г. Одинцов, Ф. В. Каштальян, С. П. Івченко, Г. Т. Глазачов, Є. Я. Павлюченко.

Фото Н. НАЗАРОВА.

Фотохроніка ТАРС.

Комсомольська організація біологічного факультету уже на протязі року шефствує над дитячим санаторієм «Отрадное». Студенти-біологи приїжджають щонеділі в санаторій, проводять з дітьми бесіди на різноманітні теми, вголос читають їм книги, організовують ігри, влаштовують виступи художньої самодіяльності. Діти з перших днів полюбili своїх шефів. Завжди готуються вони до зустрічі, з цікавістю слухають бесіди і концерти.

Корисну, хорошу справу роблять комсомольці біофаку. Наш санаторій є комбінованим дитячим закладом типу школи-інтернату, де діти поряд з лікуванням одночасно проходять програму середньої школи. Студенти біологічного факультету

Кілька пропозицій

— майбутні вчителі, — за планом, виконували навіть обов'язки піонерського ватажка. Для інших заходів, наприклад, для виступів художньої самодіяльності, різних зустрічей, бесід на спеціальні теми, для керівництва гуртком юннатів можна використовувати інших студентів, які б відповідали за цю окрему ділянку роботи.

Але, нам здається, слід надалі децю змінити форми шефської роботи в нашій санаторії і постійно удосконалювати їх. По-перше, хочеться, щоб у міру можливостей шефська робота проводилася систематично. Адже нерідко у неділю діти марно чекають своїх шефів — вони не приїжджають у намічені дні.

Крім того, доцільно було б закріпити за кожною палатою санаторію одного чи, може, двох студентів, які б проводили у цій палаті постійну роботу

за планом, виконували навіть обов'язки піонерського ватажка. Для інших заходів, наприклад, для виступів художньої самодіяльності, різних зустрічей, бесід на спеціальні теми, для керівництва гуртком юннатів можна використовувати інших студентів, які б відповідали за цю окрему ділянку роботи.

Дуже цінними і корисними могли б бути організовані в санаторії зустрічі з випускниками університету, виступи в окремих випадках наукових працівників кафедр, які могли б провести науково-популярні бесіди з астрономії, радіотехніки, природознавства та ін. Всі питання дуже цікавлять наших дітей.

Всю шефську роботу треба суворо планувати. Нам здається, що шефи біологічного факультету повинні періодично звітувати комсомольському бюро факультету про виконану роботу, а зрідка звіти шефської комісії факультету слід ставити і на засіданнях комітету комсомолу. На такі засідання ми б з радістю прийшли і поділилися своїми враженнями. Представники шефської комісії біологічного факультету повинні бувати на наших педагогічних нарадах, що допоможе їм конкретніше уявляти потреби дітей нашого санаторію.

І ФРІДМАН, завуч санаторію «Отрадное».

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

Назустріч весні

ВЕСНА тільки-но починається. Ще два-три тижні тому були завірюхи і змагались лижники, по річці пливли останні крижинки, а зараз уже весело світить сонце. У неділю, 31 березня, тренуватись на річку вийшли веслувальники нашого університету. Вони перші відкривають сезон у цьому році.

Більшість з них нетерпляче чекала цього дня і старанно готувалася до нього. Вони тренувались на лижах, приймали участь у кросах, займалися штангою, готували човни до весни. Серед них ми бачимо не тільки найсильніших веслярів Харківського університету С. Кривулю і О. Нікітіну, що успішно поєднують свої тренування з підготовкою до захисту диплому, а і їх спортивну зміну. В секції багато новачків — студентів перших курсів. Це товариші Дроб'язко, Ут'ва, Кравченко (фізмат), Волчанецький, Сміць (радіофак). Вони гаряче бажають вже цього літа домогтись результатів другого і першого спортивних розрядів. Це цілком можливо при наполегливому ставленні до тренування.

Кафедра фізвиховання та спорту забезпечила спортсменам

власну веслувальну базу, на якій для занять створені всі умови. Це не тільки шлюпки, а і каное, байдарки — «скіф». Студенти матимуть змогу цього літа плавати на академічних човнах. Тому, незважаючи на багатолюдність нашої секції, ми запрошуємо й тих, хто ще ніколи не займався веслуванням, але вміє плавати.

Секція в цьому сезоні прийме участь у цікавих змаганнях. Першість ХДУ, першість вузів, першість міста на ДСТ «Буревісник» і, нарешті, першість нашої республіки.

Та крім спортивної слави, веслування приваблює ще й іншим. Вміти володіти човном, як і плавати, необхідно кожній людині. Веслування всебічно розвиває організм, є активним відпочинком, загартовує людину.

В. ГАВРИЛОВ,
тренер університету з веслування.

На фото: студенти
Д. ВОЛЧАНЕЦЬКИЙ
та А. КОРБА.
Фото О. Кузіна.

Алла Мурашко,
студентка V курсу
фізико-математичного факультету, з захопленням працює над своєю дипломною роботою про температурну напругу в твердих тілах.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„Нам потрібна допомога“

У відповідь на вміщену в газеті під такою назвою замітку студентів географічного факультету про неполадки в гуртожитку по Фанінському провулку, 3, декан факультету тов. Трипільцев нам повідомив, що працівники факультету спеціально побували в гуртожитку. Розмовляли з за-

місником директора педінституту, з комендантом. Вони обіцяли зробити все необхідне для покращення студентського побуту.

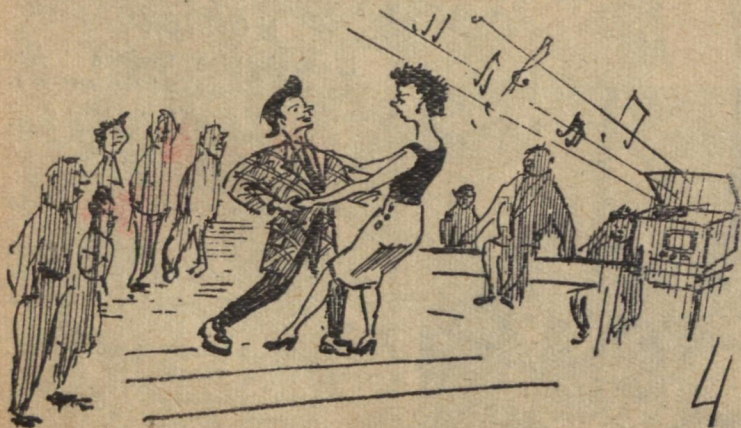
На право участі в районному фестивалі

У вівторок, 2-го квітня, відбувся перевірючий огляд художньої самодіяльності підприємств, установ, організацій та учбових закладів Дзержинського району нашого міста. Це був конкурс на право участі у районному фестивалі молоді і студентів. Жюрі прослухало також виступи учасників художньої самодіяльності нашого вузу.

Університетський хор (керівник О. П. Петросян) добре виконав пісні «Партії Леніна слава», «Летіть, голуби», «Хор птахів». У виступі участь прийняли танцювальний колектив університету, оркестр народних інструментів під керівництвом студента радіофізичного факультету Волянського, співаки, декламатори.

О. ІВАНОВ.

Незважаючи на неодноразові вказівки, в гуртожитках по вул. Артема та на Шатилівці майже єдиний вид розваг — танці. Причому іноді і сам танок і одяг не личать радянському студентові.

У гуртожитках на Шатилівці та по вул. Артема нерідко можна побачити на танцях такі картини.

ІНТЕРЕС до вивчення творів Маркса у 70-х роках XIX ст. в Росії був ідейно підготовлений попереднім розвитком російської громадської думки, діяльністю великих революціонерів-демократів, які ще в 40—50-х роках були знайомі з окремими творами Маркса—Енгельса. Цей інтерес був викликаний також соціально-економічними обставинами Росії, які поставили питання про долю капіталістичного розвитку в центрі уваги російської громадської думки.

Першим перекладачем «Капітала» К. Маркса на російську мову був Г. А. Лопатін — учень і продовжувач М. Г. Чернишевського, який особисто знав К. Маркса.

Після значних затримок з боку царської цензури 8 квітня 1872 р. 85 років тому, перший том «Капітала» був надрукований у Петербурзі тиражем в 3000 примірників. За півтора місяці була продана третя частина всього тиражу — цифра для того часу дуже значна.

З соціально-економічним розвитком ідеї Маркса все більше й більше поширювались у Росії. Імена Маркса і Енгельса частіше стали з'являтися в легальних прогресивних виданнях. Досить вказати, що тільки в 70-х роках (за неповними даними) було надруковано понад 150 рецензій, статей і згадок про «Капітал».

Ідеї марксизму різними шляхами проникали на Україну в підпільні гуртки робітників, в гуртки самоосвіти. З ними знайомилась прогресивна інтелігенція і студентство.

Відомо, що в 70-х роках професор Київського університету М. І. Зібер вивчав «Капітал» ще до видання його російською мовою.

В 70-х і на початку 80-х років руху. Тому автори трудів і лек-

До 85-річчя з дня видання „Капітала“ К. Маркса російською мовою

професор Харківського університету Г. М. Цехаповецький і професор Гартенбергер, коли читали курс політичної економії, вказували студентам на велике значення поглядів К. Маркса. В 1880 році студенти літографічним способом видали конспект лекцій Цехаповецького, де 16 сторінок було присвячено викладу і оцінці теорії вартості Маркса.

В той же час з'являються статті в Учених записках університету з численними і поширеними посиланнями на праці Маркса і Енгельса, перш за все на «Капітал». У 1911 році в Записках була опублікована робота вихованця університету А. І. Вошиніна «Виклад і критичний розбір найважливіших економічних теорій рента». В ній автор, посилаючись на російський переклад «Капітала», називає К. Маркса «відомим економістом».

У наступних випусках Записок опублікована дисертація магістра політекономії Косовського «Теорія грошового обігу». В цій роботі автор поширено цитує «Критику політичної економії» (німецьке видання), «Капітал» та інші роботи. Він часто відсилає читача до Маркса, до його чудового дослідження про капітал.

Позитивно оцінюючи роботи Косовського, Вошиніна, Зібера, Цехаповецького та інших, треба, однак, сказати, що вони не були марксистами. В силу свого класового становища вони не могли зрозуміти, що Маркс і Енгельс — не просто родоначальники якої-небудь філософської школи, а вожді пролетарського

руху. Вони посилаючись на праці Маркса, свідомо чи несвідомо випускали основні ідеї «Капітала» — про знищення капіталістичного суспільства, питання про диктатуру пролетаріату.

Царський уряд всією системою бюрократичного апарату намагався перешкодити поширенню марксистських ідей. Він виганяв з університету викладачів, які пропонували прогресивні ідеї, проносив твори Маркса і Енгельса. Нерідко при обшуках поліція знаходила праці основоположників марксизму і роботи, в яких використовувалося їх вчення, і конфісковувала їх. Так, в числі вилучених книг студента юридичного факультету Ламяся згадується «Капітал», робота Покровського «Що таке робочий день», в якій викладена 8-ма глава «Капітала». Ім'я Маркса все частіше згадують у робітничих та студентських гуртках. Відомий діяч місцевого робітничого руху І. Веденцов вказував, що робітники-гурткивці та примикаюча до них учнівська молодь вивчали «Маніфест Комуністичної партії», «Капітал», які були у них настільними книжками.

Завдяки великому поширенню і пропаганді праць К. Маркса, Ф. Енгельса, В. І. Леніна ідеї комунізму стали надбанням всіх трудящих, стали прапором боротьби за побудову комуністичного суспільства.

І. МІРОШНИКОВ,
доцент, кандидат історичних наук.

Заступник редактора
Л. ГЕЛЬФЕНБЕИН.